

Motion till riksdagen 2013/14:K234

av **Lars-Axel Nordell (KD)**

Utjämningsmandat också i primärkommunala val

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa utjämningsmandat också i primärkommunala val.

Motivering

I samband med det allmänna valet 2010 uppmärksammades svagheter i det svenska valsystemet. Ett problem som uppmärksammades var att antalet utjämningsmandat i riksdagsvalet inte räckte till eftersom systemet inte var dimensionerat för åtta partier. Ett annat problem var att de primärkommunala valkretsarna i flera fall leder till oproportionell fördelning av mandaten i kommunfullmäktige.

Det är vallagen som anger att större kommuner skall delas in i två eller flera valkretsar. Mandaten fördelas sedan proportionellt inom dessa valkretsar men inte i kommunen som helhet eftersom det, till skillnad från riksdags- och landstingsvalen, inte finns några utjämningsmandat i det primärkommunala valet.

Effekten av detta innebar i valet 2010 att de 18 705 röster Kristdemokraterna fick i Stockholm stads kommunval resulterade i ett enda mandat i kommunfullmäktige, vilket kan jämföras med Miljöpartiet som, i samma kommunval, fick 4 652 röster per erhållet mandat i kommunfullmäktige.

Exemplet visar på orimligheten i att det, till skillnad från landstingsvalet, saknas utjämningsmandat i kommunalvalet. Självfallet går det aldrig, med det låga antal ledamöter det ofta handlar om i kommunfullmäktigeförsamlingar, att nå fullständig proportionalitet. Men de värsta felaktigheterna skulle gå att rätta till genom att låta exempelvis 10 procent av mandaten i en kommun vara utjämningsmandat.

Fel! Okänt namn på

Regeringen bör snarast se över möjligheten att införa ett valsysteem med utjänningsmandat även på primärkommunal nivå, så att väljarnas vilja på ett bättre sätt avspeglas även i kommunalvalen.

Stockholm den 30 september 2013

Lars-Axel Nordell (KD)